

УДК 338.5:656.2

Спиридонова Ю. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Науковий керівник: Малюта Л.Я.

Управління витратами залізничного транспорту підпорядковано загальній стратегічній меті управління, якою є забезпечення максимально ефективної роботи всіх підрозділів залізниці.

В сучасних умовах для забезпечення стійкої позиції залізничного транспорту на ринку перевезень необхідно удосконалення управління витратами, що включає як прийняття оптимальних рішень, так і моделювання використання ресурсного потенціалу суб'єкта господарювання, пошук резервів зниження витрат і шляхів їх реалізації. Це дасть можливість залізницям з успіхом конкурувати у ринковій системі господарювання.

В умовах ринку і конкуренції треба відмовлятися від принципу планування витрат "від досягнутого". Необхідно розвивати методичні положення і економічні аспекти щодо регулювання і управління витратами на підприємствах залізничного транспорту.

Аналіз економічної ситуації на залізницях України та огляд наукових праць, присвячених управлінню витратами, дає підстави стверджувати, що теоретична база управління витратами залізничних підприємств перебуває в стадії становлення.

Починати управління витратами треба з визначення стратегічних цілей діяльності підприємств у вигляді найважливіших напрямків діяльності на принципах маркетингу. Аналіз протиріч, що виникають між цілями в процесі їх досягнення показав, що в основі протиріч лежить вимога економії витрат. Економічна підготовка планування включає в себе розробку кореляційних моделей оцінки виробничої собівартості перевезень з урахуванням накладних витрат.

Необхідно дослідити внутрішні фактори, що впливають на рівень витрат виробництва, визначити найбільш вагомі статті і елементи витрат. Після чого можна розробити кореляційну модель формування витрат на перевезення.

Також можна запропонувати удосконалити механізм розподілу накладних витрат шляхом віднесення їх на види продукції, робіт, послуг в залежності не тільки від заробітної плати виробничих робітників (як це відбувається нині), а пропорційно до всіх витрат прямо віднесених на собівартість по кожному елементу відповідної статті витрат.

Критерій підвищення ефективності роботи структурних підрозділів необхідно будувати з урахуванням отриманого загального ефекту у споживачів і суміжників в єдиному процесі перевезення.

Щоб змінити застарілу систему показників роботи структурних підрозділів можна ввести узагальнюючий показник у вигляді загального обсягу чистих валових доходів за всіма видами діяльності.

Загалом, для підвищення ефективності управління необхідно передати управлінські функції на рівень структурних підрозділів, що забезпечить швидкість реакції та своєчасне виконання поставлених завдань.